

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
СумДПУ імені А. С. Макаренка

проф. **Юрій ЛЯННОЙ**

«27» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ОСНОВ МЕНЕДЖМЕНТУ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, ОКР спеціаліста, магістра
ЗА СПЕЦІАЛІСТЮ 073 МЕНЕДЖМЕНТ

Розглянута на засіданні
Приймальної комісії
«27» квітня 2024 р.
Протокол № 10

Суми – 2024

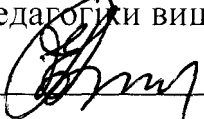
Програма фахового вступного випробування Основ менеджменту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста за спеціальністю 073 Менеджмент

Ухвалена на засіданні кафедри
менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

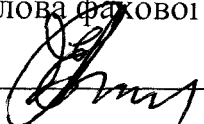
04 квітня 2024 р.

Протокол № 9

Завідувач кафедри менеджменту освіти та
педагогіки вищої школи

 професор Олена КОЗЛОВА

Голова фахової атестаційної комісії

 професор Олена КОЗЛОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування з Основ менеджменту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста за спеціальністю 073 Менеджмент, освітня програма: Менеджмент освіти, кваліфікація: бакалавр менеджменту.

XXI століття характеризується як століття інформації та особистості, яка вільно орієнтується у насиченому інформаційному потоці та здатна приймати ефективні управлінські рішення. Освітні установи, діючи в умовах ринкової економіки, вимагають високоефективного менеджменту, заснованого на сучасних концепціях, стратегіях і моделях управління, орієнтованих на досягнення конкретного освітнього результату. Основною фігурою й динамічною силою цього варіативного процесу стає компетентний менеджер, здатний бачити майбутнє і приймати якісні управлінські рішення.

Підготовка майбутніх менеджерів освіти до професійного становлення і творчої діяльності у навчальних закладах України є актуальним питанням вищої освіти. Про це свідчать Закони України «Про вищу освіту», Державна програма «Вчитель», Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті, Декларація про європейський простір для вищої освіти, «Концептуальні засади реформування педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір». Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 073 «Менеджмент» побудована з урахуванням сучасних поглядів науковців і практиків на складові управлінського процесу, послідовності їх формування та актуальності в умовах сьогодення.

Мета фахового вступного випробування – виявити готовність вступників до творчого управлінського мислення, визначити рівень знань вступників з питань методологічного та технологічного супроводу управлінської діяльності.

Науковими основами спеціальності 073 Менеджмент є положення менеджменту в освіті. На початковому етапі програма вступного випробування зі спеціальності передбачає успішне володіння вступником навчальним матеріалом зі спеціальності та **повинен знати:**

- знати підходи в менеджменті;
- вітчизняні та зарубіжні моделі менеджменту;
- сучасні теоретичні засади у менеджменті.
- знати понятійний апарат зі спеціальності.

Крім того, вступник *повинен володіти:* навичками системного та аналітичного мислення, аналізу інформації, що постійно оточує і такі навички

використовувати у процесі вирішення педагогічних ситуацій.

Вступник має вміти:

- застосовувати різні методологічні підходи до аналізу системи менеджменту;
- формувати модель управління з урахуванням різних теоретичних засад менеджменту;
- аналізувати сучасні концепції управління освітою на основі визначення провідних методологічних засад менеджменту;
- застосовувати набуті знання у безпосередній практичній діяльності;
- узагальнювати та використовувати передовий педагогічний досвід і сучасні досягнення вітчизняної і зарубіжної педагогічної науки;
- моделювати та здійснювати педагогічний експеримент, правильно і ефективно обирати та застосовувати методи науково-педагогічного дослідження; правильно обирати та застосовувати методи і форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі.

Система оцінювання:

- Не склав 0 – 99 балів
- Початковий рівень – 100 – 129 балів
- Достатній рівень – 130 – 153 балів
- Середній рівень – 154 – 176 балів
- Високий рівень – 177– 200 балів

Форма фахового вступного випробування з Основ менеджменту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста за спеціальністю 073 Менеджмент – усний іспит.

Кількість білетів – 21, у яких представлено по 2 теоретичних питання та 1 педагогічна ситуація.

Час підготовки до складання усного іспиту – 10 хв.

Час відведений на відповідь по білету – 10 хв.

Питання зі спеціальності

1. Сутність управлінської діяльності менеджера та специфіка її оцінювання.
2. Основні цілі діяльності організації.
3. Функціональні ролі сучасного менеджера.
4. Лідерство в освіті.
5. Стилi педагогічної взаємодії.
6. Складові позитивного іміджу менеджера.
7. Методи оцінювання педагогічної діяльності.

8. Структурні складові портфоліо менеджера.
9. Педагогічна експертиза навчальних досягнень учнів.
10. Експертна оцінка професійних компетенцій педагога.
11. Основні поняття кадрової політики у організації.
12. Психологічні засади мікроклімату у колективі організації.
13. Кадрове забезпечення у організації.
14. Право інтелектуальної власності педагогічних працівників.
15. Технології управлінського впливу вчителя.
16. Зміст управління педагогічним персоналом у організації.
17. Цілі та завдання управління колективом організації.
18. Сучасні тенденції реформування освіти.
19. Основні напрями управління персоналом організації.
20. Методи оцінювання діяльності керівника.
21. Загальні принципи менеджменту.
22. Визначення цілей діяльності організації.
23. Перерахуйте компоненти системи організації.
24. Ознаки складних організацій.
25. Дайте визначення поняття «менеджер».
26. Дайте визначення поняття «керівництво».
27. Дайте визначення поняття «схильність».
28. Основні компоненти управлінської позиції особистості.
29. Дайте визначення поняття «лідер».
30. Дайте визначення поняття «влада».
31. Дайте визначення поняття «повноваження».
32. Критерії класифікації загальних функцій управління.
33. Основні елементів процесу управління організацією.
34. Дайте визначення поняття «проблема» у організації.
35. Дайте визначення поняття «делегування повноважень».
36. Документальне закріплення повноважень персоналу організації.
37. Елементи повноваження посадової особи.
38. Сутність цілей функції контролю.
39. Сутність поняття «управління».
40. Сутність поняття «менеджмент».
41. Сутність поняття «стратегія».
42. Загальна мета управління організацією.
43. Функції управління організацією.
44. Основні критерії класифікації загальних функцій управління організацією.
45. Методи управління організацією.
46. Методи вирішення функціональних задач, що гальмують прояви ініціативи та творчості персоналу.
47. Методи та засоби здійснення контролю за виконанням плану в організації.
48. Складові результату роботи менеджера.
49. Сутність предмету праці менеджера.
50. Основні ознаки успішності менеджера організації.
51. Сутність діагностичної функції контролю в організації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповіді на фаховому вступному випробуванні з Основ менеджменту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста за спеціальністю 073 Менеджмент оцінюються фаховою атестаційною комісією за шкалою від 0 до 200 балів. Загальні критерії оцінювання знань абітурієнтів та їх відповідність шкалі від 0 до 200 балів наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань вступників

Рівень компетентності	за шкалою від 0 до 200 балів	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий рівень	177– 200	Вступник виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв рекомендовану програмою літературу; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та якісному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
Середній рівень	154 – 176	Вступник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
Достатній рівень	130 – 153	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; упорався з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою рекомендованою програмою.
Початковий рівень	100 – 129	Вступник не може дати необхідної кількості аргументованих відповідей, не може вирішити завдання або ситуацію.

Рівень компетентності	за шкалою від 0 до 200 балів	Критерії оцінювання
1	2	3
Не склав	0 – 99	Вступник не може дати відповідь, не може вирішити завдання або ситуацію.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Дудар В.Т. Менеджмент. : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2024. 336 с.
2. Загальні основи педагогіки. *Освітні, педагогічні науки* / уклад.: Т. М. Максименко, Д. О. Козлов. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 192 с.
3. Керівник адміністративної служби : навч.-метод. посіб. / уклад.: А.А. Сбруєва, О.Г. Козлова, Г.Г. Довгополова. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 187 с.
4. Козлов Д.А. Інноваційна культура майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти: теорія та методика розвитку: монографія. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 496 с.
5. Козлова О.Г, Сбруєва А.А., Лазарєв М.О., Козлов Д.О. Інноваційний менеджмент в освіті : навч. посіб. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 226 с.
6. Козлова О.Г., Живодьор В.Ф., Гавриленко І.І.. Кадровий менеджмент: навчальний посібник для слухачів магістратури педагогічних вищих навчальних закладів. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 180 с.
7. Менеджмент організації : навч.-метод.посіб. / уклад.: Є.М. Хриков, О.Г. Козлова, Д.О. Козлов. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 382 с.
8. Муніципальний менеджмент : навч.-метод. посіб. / уклад.: М.О. Лазарєв, О.Г. Козлова, Д.О. Козлов. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 140 с.
9. Немченко С.Г., Крижко В.В., Боднар О.С., Радул В.В., Старокожко О.М., Кондратенко Ю.І. Управління закладом освіти: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.
10. Педагогічна майстерність: виклики ХХІ століття : портфоліо кафедри педагогічної майстерності / упоряд. В.В. Зелюк, Н.І. Білик, Т.А. Устименко. Полтава : ТОВ «АСМГ», 2013. 468 с.
11. Прийняття рішень в адміністративному менеджменті : навч. – метод. посіб. / уклад. О.Г. Козлова, Д.О. Козлов, В.Ф. Живодьор. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 124 с.
12. Пшенична Л.В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 520 с.
13. Пшенична Л.В. Менеджмент в освіті : навч.-метод. посіб. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія» ТОВ, 2012. – 216 с.

14. Пшенична Л.В. Управління фінансово-економічною діяльністю : навчально-методичний посібник: навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 8.18010020 «Управління навчальним закладом». Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 264 с.
15. Сбруєва А. А., Козлова О.Г. Аналіз зарубіжних досліджень інноваційних моделей управління навчальним закладом. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. К., 2012. Т. 3(36). С. 175-184.
16. Сухарський В. С. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2004. 352 с.
17. Теорія організації : навч.-метод. посіб. / уклад.: О.Г. Козлова, А.А. Сбруєва, Д.О. Козлов. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 228 с.
18. Технології комп'ютерних мереж в управлінні організацією : навч.-метод. посіб. / В. Г. Шамоля, Т. М. Максименко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 126 с.
19. Трансфер технологій : навч.-метод. посіб. / уклад. О.Г. Козлова, М.О. Лазарєв, Д.О. Козлов, А.А. Сбруєва, О.І. Скоробагатська. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 164 с.
20. Управління проектами матеріального та нематеріального виробництва : навч.-метод. посіб. / уклад. А.А. Сбруєва, О.Г. Козлова, М.В. Тарабан, Д.О. Козлов. Суми : вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 180 с.
21. Хриков Є.М. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія. Х., 2017. 237 с.
22. Хриков Є.М. Система управління якістю адміністративних послуг : навч. посіб. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с.
23. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом. : навч. посіб. Ч. 2. Х.: ФОП Андреев К.В., 2016. 338 с.
24. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом. : навч. посіб. Ч. 1. Х.: ФОП Андреев К.В., 2016. 354 с.